

פַּיְנָס פַּאֲלָסְפָּאַלָּאַס

№ 24

Łódź, Czwartek, 28 stycznia 1932 r.

צונטער יאהרגאנגע

לאדו, דאנערשטאג, כ' שבת תרצ"ב

№ 24

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

224-71

גדודס פון רידזקצייך און אדמיניסטראצ'יך: לאדו, פוטריכאואר 21, טעל. 10.

רשות ייד דער מראמרר-שטרויל הירנט ענדיגע?

ויבטייגע האנפערענצעו איי דער וואיעוואדזטווע מיט דער בעטילינונג פוי
אמיניסטעריאל-פארשטעהער, וועלכער וועט היינט האנפערירען מיט ביידע צדרים
טראמוואי-דיירעהץ איז פער'עך שב'ט

אונשפאט דעם געתען זי ארכיסטראטיג

דער 8 א זונגעט.
קוריסטרן וועלען די נמערטען 2, 7, 10, 11.
זי וועלען גיינ גאנטאל יעדר 10 גיגט.

דר. אלנאוסקי, ארכיטקט אינספֿרְקְטָאָר ווֹאַטְקְוִוִּיטָש אָזֶן

סאָג אַין לְאָדָר, בְּדֵי יְיךָ זָהָב עַקְבָּעָנָעָן גַּעֲנִי מֵישׁ דֶּבֶךְ

גַּעֲנִעָאָגָעָן גַּעֲנִעָאָגָעָן בְּיַיְגָעָט, אַין פָּאַטְגְּעָעָט

גַּעֲנִעָאָגָעָן דִּי קַאֲפְּגָעָעָן בְּיַיְגָעָט, אַין דָּבָר אַנוּעָנָהָיִת

דָּפְּפִירְעָעָן וְעַגְעָעָן דֻּעָם אַין אַרְבִּיטָס-מִינִיסְטִרְמִיטִים

הַיְמָן וְעַטְעָר עַד אַחֲלָתָן 2 קַאֲפְּרָעָנָעָן.

אַיְמָטָאָג — מַטְ בְּיַדְעָ זְדָדִים.

הַיְמָן אַוְעָנָד בָּאָךְ אַלְ קַאֲפְּרָעָנָעָן אָמָּק בְּעַד

דָּבָר, וְאָגָעָן.

דִּי פְּפִירְעָעָן גַּעֲנָעָגָעָן הַאָט אַיְיךְ עַרְקְלָעָרָט, אַוְ דִּי

פְּעַרְזָאָמָלָג פָּוּן דִּי שְׂפִירְקָעָנָדָעָן, וְיֵסֶע וְעַט אָגָעָן

בְּוּמָן וְעַטְעָר דָּרָעָטְלָטְגָּעָר בְּעַשְׁלָמָן וְעַגְעָט

דֻּעָם טְרָאָמְוִיְּשָׁרִיךְ.

זְוַעֲלָעָן בְּלִיאָעָן בְּיַיְגָעָט אַיְמָטָאָג.

זְוַעֲלָעָן דִּי פְּרָאָמְנִינְגָעָן אַיְמָטָאָג.

זְוַעֲלָעָן דִּי פְּרָאָמְנִינְג

לדרע געוו. הפלציגו פון סטרטוגאָס אַז
געוואָרען אַ באָה-מאשיניסט

גיאען דורך טונגען איז דא דער היידען נישט געניגז און עס האט נישט פארן בעווארסטטען האַפְּרִידְ פִּיכָּאַנְטִיקְטִּיךְ פָּעֵן זיך גענְיָעֵן טִיף אַזְבֶּסְפֶּרֶר זיך אַפְּרִידְ פָּעֵן אֲקָצְעִירְגֶּר וּוּלְטְ-שְׁטָטָם.

לענין'ס ברית צו זיין מטהר וועגן זיין חתונה

בגעטער עפֿענדע נומערען פון דער צייטונג אין מאָס קאּוּט.

דעם ושהנידאל „ושאיז“ (לעבען). וזה איך פק
צעדים נך ביט, דעם ויבעתן נומער האט מפון מיך
אומדערו ארטערהייט צונגשיקט פון פאנזיבורג און,
דאכט מלה, או טאכט דירעקט פון דער דראקערז
דעם ושהנידאל „נאאוטשנאיע אבאזרעניע“ (וועַזְבָּן
ספונשאפטליכע איפערזיכט) שייקען מיל אמאָל זיך
מיינע חברין. עס פודזאלטצען אייחט דא איזיגעט
הנידאים, וואס וואינגן יישטן וויזט פון דאסטען. סט

וועטען איך פֿעַת זיך אמאָל
בִּי אַלְבוֹן אֵין אלְזַן וּגְעוֹרָק, וּבִזְעַלְדַּת
אַיְזָהּ וּבִאַיְזָהּ אַרְדָּעָנֶם אֲנֵן מַאֲסָקוּוּ? וּבָרָךְ,
אָלְזַן, פְּאַזְעַת קִין אָזְטַלְאָזְד, מַאֲבָצָשָׁא אָזְטַר אַגְּרַמְאָזָן
(לעניבים צוֹדִי שׂוֹפְטָצָר) אָזְן וּבָזָן? צִי אַזְנַת
עַבְלִיבָּעָן אַיְנָעָן אַלְיוֹן אַיְנָעָן פְּאַזְעַלְסָקָן
אַדְחַק קַושׁ דִּין שְׁמַארָק אַן גַּרְיסַן קַלְפַּעַן
דִּין תַּת אָלְזַן.

“דא.ק” פלייחס איבער בערלען

עודה אינטערסאנט און בעלהרעדן.

וועגן ליטענאר אוין בוי מיר איזט שטיל.
אויך האב שלין, דאסט זיך, געשערבען אויך אוין
אאב בעזעהן אין די צייטונגונג ווועגן דעם, אוין עס
די ערישגען דער ערישטע אונד פון וועגן, אוין
אאב עס בענטפעלט, זויל, ווי עס שיינט, האלאט מאונע
ס פאן איבעריג צר שיקען מיר.
אויך האב געהנט אין פערטרבורג געהנט-
דרזיס א ניע צייטונג "סוחעטי קפרער", אוון ווי

שׂוֹרֵגְסְּפָטֶר דִּיטְשָׁר אַפְּלָאוֹן

דעריך שושענטקאנז (סיביר),
דעם 19-דצט זנוי 1898

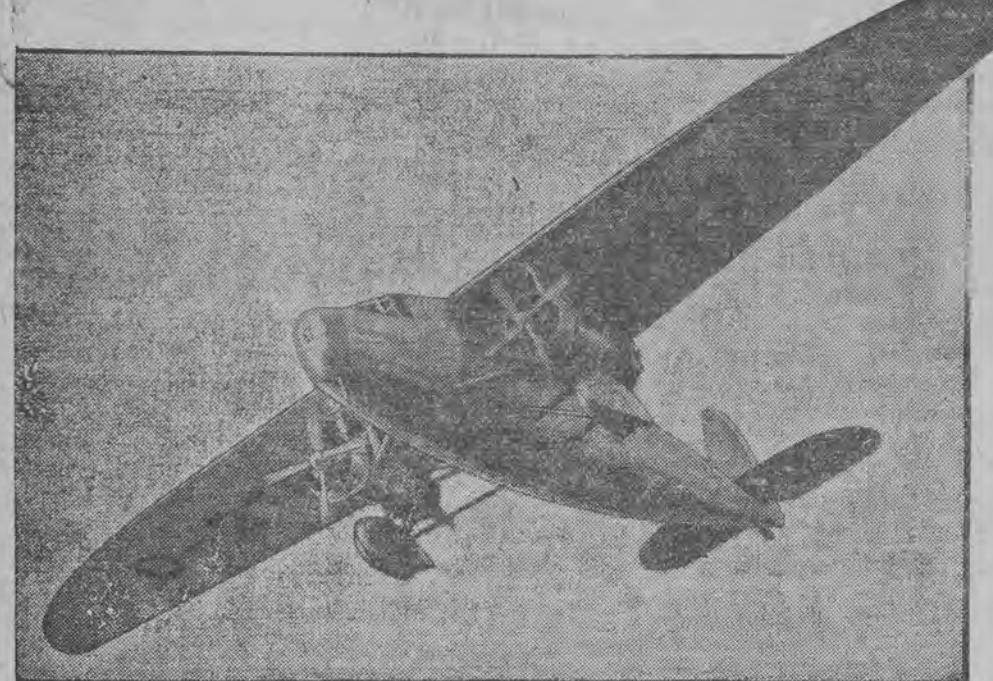
עהט-געטטען האב ארך ערחהאלטען דין לאנגען
סְרִיעָצָה מַמְאָכָת שָׁקָא. אֵלֶיךָ זָדָקָה זָדָקָה
קָזָן בְּשָׁוֹם אָזָן וַיֵּשֶׁת פַּעֲשָׂת עָזָן וְיָזָן אָזָן
מַגְלִיחַ, אָזָן דָו בַּעֲקָמָסָט אָזָן לְאָגָן פָּנָן מַידָן
פְּרִיףַ נִבְשַׁת. אָזָן שָׂדִיבַ דָד שְׂזִין פָּנָן לְאָגָן
עַדְגָּן זְוַתְמָגָן.
לְמִין חַתְגָּה מִין נַאֲדֻעָזְדָא וּוּפְרָט אַבִּיסְעָלָן
וְזָגָעָן, אָרֶךְ בֵּין אַלְיָן גַּעֲפָחָרָעָן אַין שְׁטָמָט אָרֶךְ

אוֹן הַאָב גַּעֲגָעָן אֶפְרָאִים עֵינָיו (אֶ בְּמַעַן) וּוְעַדְעָן
אוֹ מִצְן זָלָל מִזְמִיקָנוּ אֶלְעָזָר נְדִיטָבָע דָּאָר
נְטָעָן. עַס הַאָתָם זָר אַרְיוֹסִיכְשָׁעָלָט (שְׁחַנְעָסִי)
שָׁעַ פְּרָאָרְגָּבָעָן) אוֹ אַין שְׂטָמָא אַין גָּאָן בֵּין הַיָּהָן
וּמְגַנְּבָעָן נִישְׁתָּאַמְּרִין דָּקָאָעָטָן, כָּאַתָּש אַיְרָבָן
דָּאָזְזָוִי יָאָהָר. אַיְרָבָן גַּעֲנָוְתִּיגְתָּ אַיְן גַּזְטָן
בָּעָן וּוְעַדְעָן מִיְּנָעָן דָּקָמְעָזְטָעָן קִיְּן קְרָאָבָאָן
מִקְאָן דָּעָר פְּרָאָרְגָּבָעָן פָּנָם גַּעֲפָנְגָּבָעָש אַוְן
וּוְעַט אַיְרָבָן גַּפְוָרְשָׁעָן אֶזְבָּשָׁ בִּיסְכָּלָבָעָן
כְּפָאָלָל וּוְעַט דִּי חַתְּבָה פָּאָר יְדָלָ וּשְׁטָקָנָעָן

אַפְרִילִיסָצָן.

אויף ליבקס דערדויזט זיך מאנטסטעט איז דעם קומס דער פון די גראטס וואנדער פון דער גאנטער — דער, וועוועיאס. דער דאיינער צעפּרוייטער, איז בידל קאָבְּדַּגְּנִי און רֵוִינְדְּגִּינְגֶר באָרג, וועלצען טיגען דְּרוֹלָזְנִישֶׁן אֲמִינְטָן, איז אַיְבִּיגְגֶר דער שְׂרָעָק פָּזָן שְׂוִין רְוַצְּדָר גַּעֲגֻעָטָן, אַבְּעָר אָזָּה זַיְן פְּרָאָכְטָן, ווי אַ קְרָזִין שְׂמִינִית אַיְבִּיגְגֶר זַיְן קָאָפָּא אַוְוִיסְטָעָר, דַּאֲמְפִינְגְּרָדְרִיךְ אַיְסָטָן, ווֹאָס שְׁפָאָרִיךְ מִיט גַּעֲדָלְקִיםִין, אַזְנְדָר לְהַטְּפָת דָּסָם אַיְפָהָעָר דַּוְיכְּעָטָר זַיְן צִיהָט צָוָה דִּי בְּלִיקְעָן זַיְן אַזְטְּסָבָגְגָאָזְגָּהָגָלְבָהָיִם, הַלְּוָאָכָט זַחְטָה זַיְן.

www.oriental.com

„וַיָּלֶךְ הָעָם דָּעֵר יְהֹוָה-כִּי-זָעֵר“

לעפצען צוון דיביטשען פאלקן, מיטן זיגדישען בלוט
ווזאָס גִּילֶט אַין זַיְצָרָע אַדָּעָן. בעוגנדערום דעם
עַקְסָק-קִיזְיּוֹרָס שַׁוְּאַקְקִיּוֹת צַו אַפְּטָע וַיְזִיםָּס וַעֲרָס
פֿרְקָלָעָרט מִיט וַיַּן "זַיְדִישָׁן וְאַנְדָּפְרִידִיבָּ".
דאָס דָּזֵיגָע אָגְנִיטִיםְמִיטִישׁ וְעוֹרָק נְגַעַן ד'
הַאֲהֻנְצָלָעָרְנוֹן אַיְן פֿרְטְּרִיבָּעָן גַּעֲרוֹעָעָן צוֹן ד'
אַבְּיַזְגָּעָל-סַחְיַיְלִיסְטִישׁ בְּךָ הַגְּנַדְלִינְגְּנָעָן.

ב ג ד ל י נ, (י.מ.א.) געוויסע אידישע „ראסען-ארטער” האבען, ווי בעקאנט. זיך בעמיהט „וורי-ונגשאָטטהיין” זיך בעוויזען די פִּילְיוֹוִיז זידישע שטומזונג פון דער פֶּגְּמַלְּעַ אַהֲעַנְצָלְפֿרָן. לעטפונג איז ערשמיינע אַבְּזָק א. ג. סָאמִי-מְפַּדְּרוֹסָאֵר ווילעהַלְם דער צוֹיִיטָרָר. דער אוֹי אַד פון דעם בזק בעמיהט זיך צי “גענְגִּינְדָּעַן”

אור אפלאי אהן מאטאר

Prywatne POGOTOWIE LEKARZKIE

ZIELONA 6, 12-333

ברטילט דריינגענד ערוצטלייכא הילפ און אלע פלוצימידיגע פארטגלען צו יעדער ציינט
בייטאג און ביינאכט זוי אויך און אלע אקסועריע און גינענאלגנישע הילפ.

האר פליה-פלהי און דאוזאם (שוויזר)

האסט נעהערט מאָשער!

בפונ דער צייט או, וואס דו ניבטן מיר סקאטה-עמולסן,
ביז איך דער שטארלסטער או פיוו סלאם!

סְחָאַטֶּס עַמְוָלָסִיעָ

אינו די בעטטע וויטאטמין-שטיין פאר אונזערע סינדער.
סקאפטס עמולטיע שטראקט דעם קערעהן אין עם מאכל איהם ווידערשטאנדעטען גיגען דאכטיס (ענגלישׁ קראונק), שוינז'ובם, שקרזפּל און אנטצענד צראנק.
היעטען ווילאך, גרייפּן, דיפטצרים און זנד.

איבער 31 טויזענד יודישע קינדרער
לערנען אין די יודישע שלען פוי וויסטולאנד

מ א ס קו ו. (ג.ט.א.) ווי עט טיילט מיך 24 טויזענד אין 217 יודישע אונטונגס-שיילען אין
 ערצעס לערנען זיך העכדר 31 טויזענד יודישע קרוב 4 אין א הagle טויזענד קידער אין
 ער אין וויסטולאנד אין די שלען מיט יודן. שלען צוויתע שטגען (mittag - שלען).
 אונטערריךטס-שפראך. דערפון לערנען איבער

פרנסה פוי "חתונה-מאכען"

דוידעריט זיך תמייד מיט יונגעוואָריג.
אייז די זוֹדען אַיִיגּוּעַפְּאַלְעַן אֶגְּדָאַנְקָן, אֲזָא
די חַבְּרָה פּוֹסְטַפְּאַסְטְּנוּקָעָס קַאֲגַעַן אַלְיִינְבְּרַעְגָּעָן אַיְזָן
שְׁטוּבָא גַּאנְצָא בְּכֻבְּדָא פְּרוֹסָה.
מַדְאָרֵף נַאֲרָוּ וַיְסַעַּן וַיְאַזְוַי זַי אַוְיסְצּוּנְצָעָן,
די דָּאַגְּוַעַן "קָנוֹן" פֿעַרְשְׁתִּיעַן שְׂוִין גַּראָד די זָפָל-
בע יְוֹדָעָן צְרוֹגָות.
זַי גַּעַפְּנִיגּוּן עַפְּסָס אַשְׁיַּעַק, זַוְּכָעַן פְּאַיִם
אוֹסִים אַשְׁלִימְזָל אַונְהַיְבָעָן אַז אַגְּאַקְצִיעַ זַי חַתְּוָה
צַו מַאֲכָלָן.
מַדְיִינְגָּט אָפָּא זָאָל, מַאֲיִידָעָט אַיְזָן אַפְּזָעָד-
סְתָאָוּעַיְעַז אַרְעַיְעַז אַטְאָנְקָז כּוֹנְדָר מַלְאָקָת אַפְּ-
דוֹרְקָעָן אַיְבוֹרְטִיסְטָס בְּלִילְעָטָעָן אַונְמַשְׁיקָט אַרְדִּיסָּז
פְּאַצְעַטְעַיְעַז בְּיַסְלְעַכְוַיְיָן זַי פְּרוֹקְיִיפְּעָן.
אייז יַעֲדָעָי שְׁפָחָה וַעֲנָעָן חַיְוָת פְּעַרְחָן דַּעֲרָ-
וַאֲקָסְעַטְעַז טַעַכְטָעַז, וַעֲלָכָעַ די עַלְטַעַרְעַן וַעֲנָעָן נִישָׁט
בִּיכְולָת אַוְיסְצּוּגָעָבָן, די חַעְדִּיצָּעַז פָּונְסַטְעַטְעַס אַזָּן
מַאֲמָסָס אַיְטָעַעַן גַּעַנְגָּו, צְרוֹעַחְעַנְדָגָי וַיְיַעַרְעַ
שְׁעַכְטָעַז יְעַהְרָעַן זַי אַזָּן צָאָפָּא, האַטְמָעַן דַּעְרַיבְעַר
אייז גַּרְדְּשָׁע דַּרְזָעַז פְּעַרְשְׁטַעְנְדָוִישָׁ פָּאָר אַזָּא גַּזְוָעָק"

בְּרִית
כָּרְבָּאשָׁען כַּאֲרָקְטָעָר קָאוֹ אָוֹזֶן פֻּרְאָרוֹזָאָכָעָן אֵלְעָזָרְסָטָאָהָגָג, דֵי אַלְעָזָרְאָכָעָן וַעֲנָעָן פָּוֹן אֵלָא
בְּעַדְשָׂתָאָהָגָג, דֵי אַלְעָזָרְאָכָעָן כְּאַקְצָעָר. עַס וַעֲנָעָן אַבְּעָר אָזֶן דָא גְּעוֹוִיסָע
מַדְגִּינָט נַאֲכָמָאל אֶפֶן דַעַמְזָוְלְבָעָן זָאָל, דָאָ
מַאְלָ שָׂזִין אַזְיָה דָעַת חַתּוֹנָה צָו וּוּלְכָעָר מַגְדִּיזָם זִיךְ
צָר מִיטָן גַּאנְצָעָן קְלָאָפְּרָוְגְּצָיָג.

מַלְקָוֹת זָר וַיְוִיטָפָר אַיְבָעָר שְׁטָעָעָל, טִיל
פָּאַלְעָעָן בְּעַדְשָׂתָאָהָגָג, צְוּקָעָרְיָעָס, זְוִיבָן
גַּעַשְׁפָּעָעָן, פִּישְׁ-סְׁוֹחָהִים אָוֹן מַקְלִיבָט נְדָבָות אַזְנָ
בָּאתָר. דֵי אַיְבָעָרְגָּעָץ לְיִדְעָן אַיְן וְעַסְט אַזְיָה דָעַת
חַתּוֹנָה. פְּרָוְשָׁטִים וִיה, אָז אַיְינְגָעַלְדָעָן וּוּרְדָעָן זָאָר
לְיוֹכִיכָע מַעֲנָשָׁעָן, בֵּי וּוּמָעָן אַז וּלְאָטָע אַז בְּלָאָטָע,
בְּכָדִי אַזְיָצְקָוְמָעָן אַיְן חַתּוֹנָה זָאָל מוֹן מַעַן קָדָם
כָּל אַזְיָקְוִיעָן אֵגְבָּילָעָט, בְּעַצְאָהָלָעָן פָּאָר אַזְיָגָעָ
שְׁטָאָכָעָן בְּלִמְעָל, אַיְן מַעַן שָׂזִין אַיְן זָאָל אַיְן מַזְוִיל
וִיה אַזְגָּבָעָל-עַחֲנָהָעָן דָאָט הָאָרֶץ מוֹן מַעַן וִיה בְּטָרְחָה
זִוְּנָן צָוָם רַיְיךְ אַיְינְגָעַלְדָעָן בְּוּפָעָט פָּוֹן
צְוּזָמְעָגָעָן מוֹמָעָן עַסְעָנוֹזָאָג אַיְן פָּאָר יַעֲדָעָן כְּדוּה
וַיְוִיטָר בְּעַצְאָהָלָעָן גַּעַפְּרָעְטָעָר פְּרָיוֹזָן.

באל רופט מען אויס דרש-ה-געשאנק און דען קוייפען זיך מאזהה, איינען שענקט א פאר זידאטיס, דער צויזיטער א שטוב-זאָר פאיין נאַרמאלק די חותנה-מחתננים פער-שטיען שווין מיט פער-שידענע חכמת אַיסצוליגען די קעשענעס פון די געסטט. צומאָגענס נאָך דער חותנה דיננס מען דאס פאייסאלק איין אלס סובלאלק אַסאן ערבען אין אַס-קלער. מ'קוייטט יי צוויי שטרוי-זעק אין מ'וווארטט ג'י איין אַטייל פון אַיבער-געלבילענע עסענוואר. מינעהטס זיך שווין צום צוֹגְרִיטֶען אַ פרישען החותנה אַימפרעען.
פון אַט אַז אַט מֵין חותנה-מאַכְעָלִי מאַכְעָן עט-

ליכע יודישע משפחא א גאנץ נישט קשוחין
לעבען ארגומ.

פאו-אראפיישער קאנגרעס איז עבר-הירדן

צנו זילכערען די אראבישע אוואפֿהענְגָלִיגִיט

ארץ־ישראל או איל סיריעז

ט' ינ'ג ערכובן וועצטן פאנ'-אראכ'ישעב קאנגרעס. נ' ינ'ג אַרְקָן (יט"א טעלענרטאפעיש) וו' דער קאנגרעס ווערט צוֹגָמָנָגְרוֹפָעָן מיט'ן צוּעָק מ' ט'ינ'לט מיט דעם "ט'ינ'ס" פון יאנשטיין, וועט אין' כדי צו זיכערן די איזוגאָהעניג'יקיט פון די גראָ- דער ה'ונט-שטאט פון עבִּי-היידן אין' קראָצָן צוּ בער אין' אַרְץ-ישראל אין' סִירִיעָן.

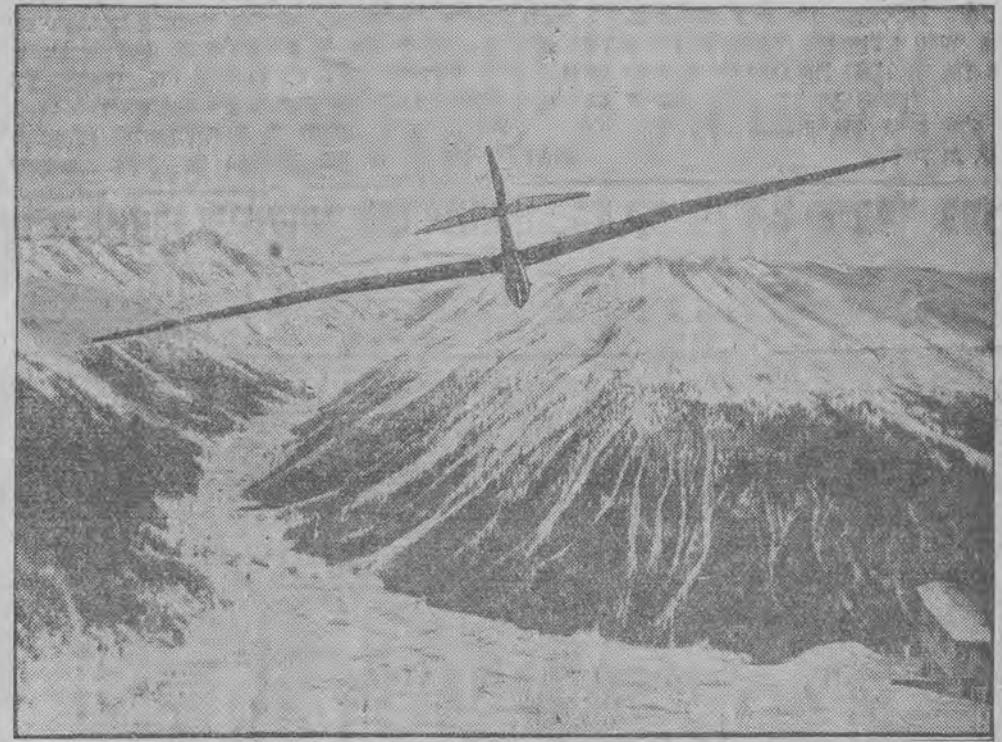
אראԲישע עלהזעלוטיווע באים הויד=לאמיסאָר

ארabiיש דעלעגאציע נישט צופרידען פון איהר בעוד

וְרוּ יִתְאָ דַעֲרוֹוִיסֶט זִיךְרָן, אֵין דַעַת עַנְפָעָר
פָּנִים הַזִּיךְרָן קָמִיסֶטֶר גַּעוּעַן אֵינֶשֶׁט בְּעַפְרִידִיגְעָנֶדֶר
פְּזוֹוֹרְעָן פָּזִין הַזִּיךְרָן קָמִיסֶטֶר. דִי דְּפָלְפָגָטְזִיעַן הַאָט
אַוְיְגָנְזָמָנוּן דִי אַרְאָבִישָׁן דְּפָלְעָגְזִיעַן, הַאָט צָר
פְּרִיחָהָרְפָּרְסָן עַנְטוֹוִיקְגְּנָסְמָן-פְּלָגָן.
יְרָשָׁה לִימָן, 30 (י. ט. א. טַלְפָגְרָאָפִישָׁ).

**פעלהער=בונד=ראט בעשטעטיגט
העם בעיריכט פוי ערד מאנדאט-קאמיסיע**

ב ע ב , ה . י .מ .א) דער פעלקער-בונד - ראנט ווילם זי גישט, צי זי ווועט קפנען וויכטיג ער-ליכען האט איזיך בעשטעטיג דעם בערכיכט וועגן די איהרע איזיגנאבען.
אָרְבִּינְסֶן פָּנוּ דַעַר לְעַצְמָה סָמֵעַ פָּנוּ דַעַר מָנָן-
וועט דער דקט פָּנוּ פֿעלקערתונד בעשמיינע ג-
דָּקָט קָאָמִיסְיָע, וּפְלָגָע אָזִי גַּעֲוֹעַ פֿרְטְּרָטָעַ
דוֹרָן אִיהָר פָּאָרוֹזִיפָּר טַפְּחָדָלִי.
וּיְ בְּפָקָאנְט, האט די פֿאָרָאִיאָהָרִיגָּע פְּלָעָנָאָר.
פֿעָרָוָאָמָלָנוּן פָּנוּ פֿעלקערבוֹז קִירְצָעָנְדִיבָּג די בָּן-
דוֹשְׁפָּטָן אָפִן זַכְּבָּדִיבָּג אֲבְשָׁפָּאָרְגָּוָגָען בעשְׁלָגָסָעַ,
אוֹף אִיהָר לְעַצְמָה סָמֵעַ זִיךְרָוִוָּגָעַט אַין
אַפְּזִימְיוּעַן זָנָן.
אוֹן די מְאָנדְּצָט-קָאָמִיסְיָע זַאֲלָאָפְּהָאָלְטָעַן נָאָר אַיְיָ
סָמֵעַ אַין מְשִׁין פָּנוּ דַעַר זָהָר. די מְאָנדְּצָט-קָאָ-
צָגָרִיטָן צָד דער נָאָהָנְטָעַר סָמֵעַ פָּנוּ דַעַט ג-
מִיכְיָעַ האט אַין אִיהָר בערכיכט צוֹם רָאָט אַוְיְמָרָק,
אוֹסְטִיפָּהָרְלִיכָּן בערכיכט.
זָמָם וּמְאָכָט, אָוֹנוּנְפָּר די דַּאֲזִינוּ
בְּעַדְלָגְגָוָגָע

אנאער אפלאן אהו מאטאָר פּלוֹחַת אִיבְּעָר די אלפֿנְבָּעָרֶן

מַגְעָן = פָּעָר שְׁטָאָפְּרָבָג

(מעריצי ציינישע שמזעטטען)

פָּנָן דָּר. וַיְלִילָאֵם לְאַבְטָאָר.

הלווע פסידראעס

הנורווגים נלחמו בראפתקאות אוניות הולנד ובלגיה. מלחמתם נמשכה כ-10 חודשים.

וְאֵת שֶׁבַע עֲשָׂרָה כָּלִילָה תְּפִלָּה אֲמִינָה וְעַמְּדָה

מעהר מעונשין לירען פון מאגנון פערשטאטונג
וויי פון אליע אנדיע קראנקהיטען. דאך ווערט עס
פערנאנבלעיסיגט איזוי אפט. אזעס פעראורודאכט קרוא
בישט קאמפליקאציעס איבעג' דעם גאנצען קראפער
קיין בעשטייטע סימפטאמען פיהלת מען נישטן
קיין שטארקע שמעדצען קומען ביישט פאר, לאוט
עס דער פאציענט איזוי געהן, בייז סימפטאמען פון
מעהר גוינט פאנגען ייך און צו וויזען. אבער דאן
איין שווין דא איזוי פיל שארען אונגעטען, און אין גאנַ
צען עס בעויזיגען איז אונמאפיגיך.
אַ מְגָעֵן בְּעִירְשָׁטָאָפָּגָג, וְוָסֶת קְוָמֶת פָּגָר פְּלֹצָ
לִינוּג צְוִילָב עֲפָעָם אַ קְרָאָנוּקְהִיטָּם פָּוּן אָנוּ עַרְנוּטָעָ
כָּאָקְטָעָר אִין בּוּדָ, וְעוֹרֶט גְּעוּזָהְגִּילָּךְ דְּרוּקְעָנָ
אָנוּ זְעַלְתָּעַ לְאָנוּג פְּעַדְנָאָכְלָעָסְיָגָט, וְוַיְלָ עַס קוּמָעָן
פָּאָר שְׁטָאָרָקָע שְׁמַעְדָּעָן.
די אַזְוָאָצָעָן פָּוּן אַ כְּרָאָגִישָׁעָר פְּעַרְשָׁטָאָפָּגָג
זְעַנְעָן דָּא פִּיל. אָנוּ עַס אִין נְוִוִּיגָ צַו בְּעַמְּדָאָכָעָן
די מְעַלְכִּיקְיִיטָּעָן אִין יְעַדְעָן פָּאָל אָנוּ בעשטייטען דְּ
גְּבוּנִיעָ אַזְוָאָן, דָּאָן אִין די בְּעַהְעַדְלָהָג פִּיל לִיְכָ-
סָעָר. עַרְשָׁטָעָנס, מְאָכָעָן זִיךְ פָּאָלָעָן פָּוּן כְּרָאָגִישָׁעָר
מְאָגָעָן-פְּעַרְשָׁטָאָפָּגָג צְוִילָב דֻּעָם וְוָסֶת דָּעָר אַוְנְטָעָר
שְׁטָעָר טְיִיל פָּוּן מְאָגָעָן וְוָסֶת צְוָאָמָעָגָדוּדִיקָט
פָּוּן אַ גְּעוּוֹיָקָם אָרוּדָם גְּעַבְּרִימָוֹתָעָר אַדְעָר דָּעָר אַוְיָעָרָ-
שְׁמָאָק, צַי גָּאָר פָּוּן אַ שְׁוּזְעָנָפָּעָן; פָּוּן אַ פְּעַרְגָּעָרָ-
סְעַדְמָעָר פְּרָאָסְטָאָטָע, פָּוּן אַ גְּעוּוֹיָקָם אַזְוָאָן דִּי נְיוּעָן
אַדְעָר מִילְּץ אָנוּ. וָה. די אַלְעָ אַוְרָאָכָעָן האָבָעָן
אַבְּאַיְוֹנְפָּלוֹס אַזְוָאָן שְׁטוּלָאָגָג פְּשָׁוֹט דָּהָדָךְ אַ מַעְסָאָ-
בִּישְׁטָעָ אַבְּסָטוּדָקְצִיעָן. אִים צַו הַיְּלָעָן דִּי קְרָאָנְקָהִיטָּם,
מְלוֹן מְעָן, גָּאַטְדִּילָה, בעזְוִיטְגָּעָן דִּי אַזְוָאָכָעָן גַּעַ-
וּוִיקָּעָן מוֹעָזָן אַזְוָגָעָנָמָעָן וְעוּדָעָן, אַ גְּעַבְּרִימָוֹתָעָ,
וְעַלְלָבָעָ לִיגָּט נִישְׁטָט אַם פְּלָאָזָן, מְזָוֵּן רִיכְטָבָג אַזְיָבָעָג

אינו דיאויפט-ראלען
PAWEŁ HOEFER
HAROLD AUSTIN

איסערן פראנר: קלאנג-צונאבען און לאנד-אסטואלייטעטען.

דרער טעלסטע ווערט גערעדט און דער פילישער שפראָד.

דאָם לְעַבְּנָה פְּנִי דֵּי דְּשֻׁוֹנוֹגִים אֹו פְּנִי דָּרֶר מְרָבֶּר

הילט פְּרָעָמְלָעָרָעָן רְעוּתְּלָאָצְּיעָן סְעַנְסְּאָצְּיעָן!

אָפְּלָכְּפָּס, וְאָס דַּי וּוּלְּטַ גְּעוּוֹנְדָּרָעָט אָפְּן אֲנָעָרָקָעָט מִיטַּ עַנְטִיכְּגָן

זיכערע דילט אוֹ אַרְפָּאָה

אָהָוָא אַפְּרָעָאָצְּיעָן, אָן בְּלֹטָן, אָהָוָא אַפְּעָסָר אָהָוָא בְּלֹטָן-פְּעָרָגִיפָּט.

טִוְּנָג פְּאָרָ קְרָאָנְקָע אַוְּיָחָטְקָעָט פָּאָרָ מְעָנָעָר וְיִוְּבָעָר אָהָוָא כִּינְדָּרָעָט.

פְּעָרָשְׂדָּרָעָנָעָט קְאָלִיקָעָט אָהָוָא גְּנוּפָּא פָּאָרָ הְוִיסְּקָעָרָט אָהָוָא פִּים

פְּסְרָלָאָזָט אַיְיךְ נִישְׁתָּהָן, וְוַיְיָלָדְטָר וְוַיְנְקָעָלָה.

פְּרָאָרָ מְעָזָטְנָוָיָס אָהָוָא חַיָּא מְעַשְׁנָקָעָטָהָן, אֲדָעָר אָהָוָא

וְיִי אַוְּסְּטָנְקָעָר אָהָוָא חַיָּא אַפְּלָאָזָטָהָן, סְכָבָה דְּרָרָ פְּעָרָרְיוּנָה

וְיִי קְשָׁקָעָטָהָן חַרְבָּשָׁתָהָן עַד בְּרָאָנְדָּיָן אָוֹן שְׁטוּרְלָוָן. טְעָמָצָל

נוּסְּבָעָן צְבָלָהָן-בְּלָאָזָטָהָן אַוְּיְבָעְכָּבָעָטָהָן גְּנוּפָּא גְּרוּסָעָט

רוּאָפְּעָטָאָזָט אָהָוָא סְוִוָּסָעָטָהָן צְבָלָהָן-בְּלָאָזָטָהָן גְּנוּפָּא גְּרוּסָעָט

רוּאָפְּעָטָאָזָט אָהָוָא בְּרָאָזָטָהָן צְבָלָהָן-בְּלָאָזָטָהָן גְּנוּפָּא גְּרוּסָעָט

רוּאָפְּעָטָאָזָט אָהָוָא בְּרָאָזָטָהָ